

The current state of national education in the field of «Cultural Management» is analyzed. It is found that there is a gap in the matching of supply and demand, educational programs offered in Ukraine are characterized by diversity and mostly declaration of offers, and the existing educational offers are detached from life. There is an imbalance between historical and theoretical disciplines that provide basic knowledge and practical disciplines that develop specific skills. The author also highlights the system's inflexibility and isolation from the international cultural process, which must be overcome in the national education system in this area.

It is emphasized that, along with classical education, professional skills can be acquired through non-formal or alternative education, which is more flexible and easier to adapt to updates, and sometimes is itself a guide to them. Informal projects not only fill the existing vacuum, but also try to launch certain processes of renewal in education.

Conclusion. In our opinion, it is necessary to form a systematic higher education in cultural management that is flexible and quickly adaptable to cultural and artistic transformations. Non-formal, alternative education can be not only a «supplement» to the existing professional knowledge of those who have chosen a profession in the creative economy sector, but can also be considered as an educational resource in the training of qualified cultural managers.

Key words: culture, management, «cultural management», «cultural management», «management in the field of culture», «management of socio-cultural activities», «art management».

Надійшла до редакції 9.01.2023 р.

УДК: 39:008

КУЛЬТУРНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ГУЦУЛЬЩИНИ І ФОРМИ ЙОГО ПРЕЗЕНТАЦІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ : УПРАВЛІНСЬКИЙ ВИМІР

Лілія.Лучинська – здобувачка освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності», Рівненський державний гуманітарний університет, Рівне
<https://doi.org/10.35619/ucpmk.vi49.920>
lilyaluchynska0912@gmail.com

Сергій Виткалов – доктор культурології, професор, професор кафедри івент-індустрій, культурології та музеєзнавства, Рівненський державний гуманітарний університет, Рівне
<http://orcid.org/0000-0001-5345-1364>
sergiy_vsv@ukr.net

Аналізується культурний потенціал Гуцульщини та форми його презентації в сучасних умовах. Актуальність теми обумовлена значним культурним, історичним та природним потенціалом регіону, який може стати основою для розвитку різних видів туризму та культурних заходів. Досліджуються виклики та можливості, що стоять перед Гуцульщиною, аналізується вплив пандемії COVID-19 та війни в Україні на туристичну сферу. Окрема увага приділяється освітнім ініціативам, музейній діяльності та культурним фестивалям, що сприяють популяризації гуцульської культури та розвитку регіону. Розглядаються інтерактивні методи музейної діяльності, що залучають молодь до вивчення гуцульських традицій, а також різні форми культурних заходів, таких як фестивалі, що об'єднують місцевих жителів і туристів. Аналізується роль громадських організацій та державних інституцій у збереженні й розвитку культурної спадщини Гуцульщини, а також пропонуються стратегії для підвищення туристичної привабливості регіону. Увагу приділено питанням економічного розвитку та стійкості регіону в умовах сучасних викликів.

Ключові слова: туристична сфера, культурний потенціал, Гуцульщина, COVID-19, війна в Україні, культурні заходи, музейна діяльність, освітні ініціативи.

Постановка проблеми. Сучасний стан розвитку України стимулює посилену увагу до регіональної культурної практики, позаяк саме регіони демонструють численні ініціативи в усіх сферах суспільного життя. Тож і питання вивчення потенціалу Гуцульщини та форм його презентації в нинішніх умовах є багатоаспектною темою, що вимагає комплексного наукового підходу. Гуцульщина, як унікальний етнографічний регіон України, володіє значним культурним, історичним та природним потенціалом, який може стати основою для розвитку різних видів туризму та культурних заходів. Однак, використання цього потенціалу стикається з низкою викликів, що потребують детального аналізу та розробки стратегічних рішень.

Існує проблема ідентифікації та інвентаризації культурної спадщини Гуцульщини. Багато культурних об'єктів та практик залишаються мало дослідженими або взагалі невідомими широкій громадськості. Це призводить до втрати культурної ідентичності та зниження інтересу до регіону як серед місцевих жителів, так і потенційних туристів. Недостатня інфраструктура та слабкий рівень розвитку туристичних послуг обмежують можливості презентації гуцульської спадщини. Незважаючи на багатий природний потенціал, зокрема, Карпатські гори, мінеральні джерела та мальовничі ландшафти, регіон страждає від недостатнього фінансування та відсутності сучасної туристичної інфраструктури. Існує проблема недостатньої промоції та маркетингу культурного та туристичного потенціалу Гуцульщини. Сучасні PR-технології та інструменти цифрового маркетингу можуть суттєво підвищити привабливість

регіону, однак їх використання залишається обмеженим через відсутність системного підходу та стратегічного планування. Зважаючи на ці виклики, необхідно розробити комплексну стратегію розвитку та презентації потенціалу Гуцульщини, яка включатиме інвентаризацію культурних об'єктів, покращення туристичної інфраструктури та активну промоцію регіону на національному та міжнародному рівнях. Це дозволить не лише зберегти унікальну культурну спадщину, але й сприяти економічному розвитку регіону, підвищуючи його привабливість для туристів та інвесторів.

Аналіз останніх досліджень та публікацій, присвячених виявленню культурного потенціалу Гуцульщини та форм його презентації, охоплює різноманітні аспекти, від фестивалів і музеїв до наукових конференцій і інтерактивних проєктів. Матеріали науково-практичної конференції «Міжнародна Карпатська Школа етнодизайну: Косів-Яремче 2018» (Є. Антонович та ін.) присвячені проблемам та перспективам збереження гірської природи й етнічної культури Гуцульщини в умовах глобалізації. Матеріали заходу підкреслюють значення міждисциплінарного підходу до вивчення та популяризації гуцульської культури. Так, Т. Паска у статті «Етнопедагогічний потенціал музеїв Гуцульщини [7]» досліджує роль музеїв у освітньому процесі, підкреслюючи їх значення для етнопедагогіки та формування національної свідомості. І. Репета [9] акцентує увагу на важливості збереження нематеріальної культурної спадщини, зокрема обрядів, фольклору та традиційних знань, для збереження національної ідентичності та розвитку туризму. Д. Стефлюк [10] підкреслює значення громадських організацій у збереженні та популяризації гуцульської культури. Автор аналізує діяльність товариства та його внесок у розвиток етнокультурного потенціалу регіону.

Таким чином, література, присвячена Гуцульщині, охоплює хоч і широкий спектр аспектів, зокрема від культурних фестивалів та музейної справи до освітніх ініціатив і наукових досліджень, проте більшість праць є застарілими і окреслена проблематика потребує актуалізації. Різноманітність форм презентації культурного потенціалу регіону свідчить про його багатогранність та важливість для національної ідентичності України.

Метою статті є дослідження потенціалу Гуцульщини з акцентом на її культурну, історичну та природну спадщину, а також визначення ефективних форм презентації цього потенціалу в сучасних умовах.

Виклад основного матеріалу дослідження. Гуцульщина являє собою оригінальний етнографічний регіон, що знаходиться у горах Українських Карпат, відомий своїми унікальними господарськими методами, традиційною матеріальною культурою та духовними обрядами.

Відповідно до сучасного адміністративного устрою, Гуцульщина охоплює південні території Надвірнянського та Косівського р-нів, а також Верховинський р-н Івано-Франківської обл. До складу регіону входять південні частини Вишнівського та Путильського р-нів Чернівецької обл., а також Рахівський р-н Закарпатської обл. Гуцульщина межує з іншими територіями, проте їх кордони не мають чіткого визначення. Села Березів, Яблунів, Уторопа, Косів, Кути та Вишниця лежать у перехідній зоні, що веде до Покуття. Загальна площа Гуцульщини майже 6 тис. км², а чисельність населення приблизно 200 тис. осіб, з яких 96,7% становлять українці. Найбільші населені пункти включають Вишницю, Косів, Рахів, Яремче, Верховину, Делятин, Путилу та Ясіню. Регіон складається з 140 сіл, 5 селищ та 2 міст [2].

Однією з ключових особливостей Гуцульщини, як етнографічного регіону, є її унікальне географічне розташування в гористій місцевості, де вся територія розташована на висоті понад 500 м. над рівнем моря. Гуцульщина займає найвищі, переважно середньогірські південно-східні частини Українських Карпат. І саме тут розташована Говерла – найвища вершина цих гір із висотою 2016 м. Гористі ландшафти вимагають від мешканців особливих способів існування і розвитку унікального набору духовних і матеріальних навичок, що відрізняються від навичок мешканців рівнинних територій. Гори суттєво впливають на всі аспекти життя гуцулів, від історії до психофізичних характеристик населення. Регіон вирізняється своїми субальпійськими полонинами, традиційним пасовищним скотарством, розкиданими і нерегулярними поселеннями, а також багатими етнографічними особливостями, включаючи традиційний одяг з вишитими геометричними мотивами, специфічний діалект, характерну дерев'яну архітектуру, фольклор, обряди та ремесла. Це культурне багатство Гуцульщини у XXI ст. є унікальним і демонструє гармонійне співіснування людини з природою в гірському середовищі. Традиційна культура гуцулів глибоко вкорінена в їхніх звичаях, способі життя та світогляді. Проте, попри усю унікальність і важливість культурної спадщини, Гуцульщина стикається з викликами сучасності, зокрема з глобалізацією та поширенням сучасних технологій, які загрожують етнічній культурі регіону. Ці зміни можуть негативно впливати на екологічний, економічний, історичний та культурний аспекти життя Гуцульщини, створюючи ризик для збереження її унікальної ідентичності [4].

Охорона матеріальної спадщини Гуцульщини та розкриття потенціалу регіону викликає інтерес серед різноманітних зацікавлених сторін, включно з місцевими жителями, дослідниками, владою та міжнародними організаціями. Зусилля, що вживаються для вирішення цієї проблеми, включають в себе

різноманітні ініціативи по збереженню природи, розробці проектів в сфері туризму та відпочинку, відродженню традиційних народних занять і мистецтв, а також освітні заходи. Відомі дослідниці А. Кібич та І. Кібич зазначають, що за роки незалежності України досягнуті значні успіхи у цій області.

Таблиця 2.1. Ініціативи, спрямовані на презентацію регіональних культурних практик та сприянні сталому розвитку Гуцульщини

Ініціативи	Опис
Створення національних та регіональних парків	Створення охоронних територій, таких як Карпатський біосферний заповідник та Природний заповідник «Горгани», а також національних природних парків для збереження біорізноманіття та культурної спадщини.
Заходи та програми захисту довкілля	Впровадження заходів для підтримання якості довкілля та покращення умов проживання, включаючи ініціативи щодо вирощування лікарських рослин, збереження біорізноманіття та екологічного туризму.
Гуцульські фестивалі	Організація культурних заходів для святкування та збереження гуцульської спадщини, які перетворилися з ініціатив науково обґрунтованих платформ для культурного оновлення.
Освітні ініціативи	Розробка освітніх програм, що інтегрують історію, культуру та народні мистецтва Гуцульщини у шкільні програми, просуваючи національну ідентичність та практичні навички у традиційних ремеслах.
Відродження гуцульських ремесел	Відновлення традиційних ремесел, таких як ткацтво, з інституціями, що просувають екологічно чисті практики та беруть участь у міжнародних заходах для показу гуцульських ремесел.

Джерело: сформовано самостійно авторами на основі [3].

Однією з найпоширеніших форм презентації Гуцульщини є фестивалі, що розпочалися в жовтні 1991 р. у с. Верхній Ясенів Верховинського р-ну. За роки державної незалежності України ці фестивалі стали ключовими у формуванні національної свідомості та популяризації культурної спадщини, об'єднуючи різноманітні традиції та народне мистецтво. Вони приваблюють високопосадовців, політиків, громадських діячів та гостей з різних країн, сприяючи розвитку міжнародних економічних і культурних зв'язків.

Міжнародні гуцульські фестивалі, започатковані Товариством «Гуцульщина» у 1990 р., мають на меті відродження та збереження духовної і матеріальної культури гуцулів і включають наукові конференції, круглі столи, симпозиуми, мистецькі виступи та спортивні змагання, об'єднуючи творчі сили гуцулів з різних регіонів України та зарубіжжя.

Перший Гуцульський фестиваль (1991 р.) підкреслив важливість збереження гуцульської спадщини та культурної єдності. Відтоді фестиваль став щорічною традицією, що демонструє автентичність і багатство гуцульської культури. Фестиваль дотримується принципів ротації між районними центрами та містами Гуцульщини для сприяння інклюзивності, участі різноманітних мистецьких та культурних колективів, що забезпечує представлення гуцульської автентики у різних жанрах, і підтримки аматорського виконавства, відкриваючи нові таланти та відзначаючи низову творчість [10].

Живим відображенням культурного багатства регіону є гуцульський карнавал у Яремче, який проходить на головній вулиці міста та збігається з Днем міста. На карнавалі встановлюються гуцульські платформи, прикрашені народними українськими мотивами, супроводжувані традиційною музикою та частуванням стравами гуцульської кухні. Учасники карнавалу на платформах, конях, велосипедах чи квадроциклах повинні включати елементи гуцульської культури у свої виступи, що стимулює різноманітність учасників. Важливою особливістю карнавалу є відтворення весілля Довбуша з костюмованими персонажами та традиційними частуваннями для відвідувачів. Гуцульський карнавал відображає дух спільноти, залучаючи учасників із навколишніх сіл та місцевих установ. Захід традиційно завершується ярмарками еко-продуктів, майстер-класами та гуцульськими спортивними іграми, забезпечуючи продовження святкової атмосфери [1]. Варто відзначити, що презентація культурного потенціалу регіону здійснюється і на інших фестивалях.

Таблиця 2.2. Популярні фестивалі Гуцульщини

Назва фестивалю	Мета/опис
Фестиваль «Зимова казка»	Демонстрація різдвяних традицій через вокальні виступи, народні гуляння та різноманітні святкування різдвяного циклу.
Фестиваль автентичних колядок «Христос рождається – славімо»	Присвячений збереженню гуцульських колядницьких традицій за участю мистецьких колективів регіону.

його!»	
Гуцульський етнофестиваль «Великдень у Космачі»	Популяризація етнічних традицій та відродження місцевих ремесел, особливо у великодній період.
Всеукраїнський фольклорний фестиваль «Писанка»	Збереження традицій писанкарства та піднесення національного народного мистецтва шляхом підтримки обдарованих дітей та молоді.
Фестиваль автентичного одягу та традицій «Лудине»	Популяризація ужиткового мистецтва, традицій та обрядів Гуцульщини, активізація громадського та культурного життя Косівщини, підтримка музейної справи.
Обласний фольклорно-етнографічний фестиваль «Татарівська ватра»	Популяризація карпатських традицій для розвитку туризму в Яремчанському регіоні.
Фестиваль «Спаський ярмарок»	Збереження традицій бджільництва в Карпатському регіоні та популяризація меду і оздоровчих продуктів.
Фестиваль автентичної карпатської кухні «Смачний Спас»	Збереження та розвиток автентичної культури харчування, фольклору, традицій бджільництва, стимулювання розвитку екотуризму.
Регіональний фестиваль кераміки, ремесел та фольклору «Мальований дзбаник»	Популяризація косівської мальованої кераміки як унікального явища в українській культурі.

Джерело: сформовано авторами самостійно на основі [9].

Гуцульські фестивалі є важливою платформою для вшанування народної творчості та зміцнення єдності між громадами. Вони дозволяють митцям різного рівня демонструвати свої таланти, обмінюватися досвідом та популяризувати народне мистецтво. Патріотична тематика останніми роками набуває популярності, відображаючи незламний дух гуцулів перед викликами. Фестивалі свідчать про стійкість українського народу, вшановуючи історичних героїв та сучасних захисників. Ефективною презентацією культурного потенціалу Гуцульщини є щорічна Міжнародна Карпатська Школа, що об'єднує людей з різних сфер: освіти, мистецтва, науки та громадського активізму. Основні завдання школи включають сприяння співпраці, популяризацію народного мистецтва та заохочення молоді до підтримки традицій. Також підвищується обізнаність про збереження довкілля, покращується культурне та рекреаційне середовище, підтримується розвиток культури та туризму в регіоні. Школа проходить у Косові, культурному центрі Гуцульщини, та забезпечує гостинну атмосферу для навчання і творчості. Програма включає лекції, воркшопи, екскурсії та художні виставки, адаптуючись до інтересів учасників. Тематика школи охоплює енергозбереження, етнокультурну спадщину, екологічну стійкість та розвиток громад. Завдяки лекціям і воркшопам учасники знайомляться з гуцульським мистецтвом і традиціями. Традиційним способом презентації культурної спадщини Гуцульщини є музеї. Найвідоміший з них – Національний музей народного мистецтва Гуцульщини та Покуття в Коломиї, що зберігає колекцію з 50.000 експонатів. Інші важливі музеї – Вижницький краєзнавчий музей, Берегометський історичний музей та Косівський музей народного мистецтва. Також численні шкільні, відомчі та приватні музеї сприяють збереженню культурної спадщини регіону [5].

Освітній аспект музейної діяльності Гуцульщини підкреслюється інтерактивними методами та учнівськими експедиціями, організованими відділом «Гуцульщина» Науково-дослідного інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України. Ці експедиції, присвячені темам живої історії Гуцульщини та майстрів народного мистецтва, надають студентам унікальний навчальний досвід. Приватні музеї також відіграють важливу роль у популяризації гуцульської культури, серед яких виділяються Музей гуцульської символіки ім. Ю. Боберського та Етнографічний музей родини Корнелюків. Інноваційні музейні проекти останніх років приваблюють різноманітну аудиторію, особливо молодь. Яскравими прикладами є Музей писанкового розпису в Коломиї та парк-музей «Карпати в мініатюрі» в Яремче. Тематичні екскурсії, організовані музеями, такими як Музей гуцульського побуту та мистецтва «У трембітаря» у Верховині, пропонують цінний освітній досвід [7].

Особливої уваги в контексті форм презентації регіональних культурних практик заслуговує Інтерактивний музей косівської кераміки, пропонуючи сучасний та цікавий спосіб. Концепція експозиції музею дає змогу відвідувачам торкатися керамічних експонатів, досліджувати шухляди, грати в ігри та проходити квести. У поєднанні з тематичним фондом музею забезпечує захоплюючий досвід, який навчає та розважає. Цей інноваційний простір, створений в рамках проекту «Інтерактивний музей» Програми підтримки ініціатив карпатських громад, має на меті популяризацію культурної спадщини Карпатського регіону. Однією з ключових особливостей музею є його адаптація для людей з порушеннями зору, що забезпечує доступність для всіх відвідувачів. Демонструючи історію косівської кераміки за допомогою інтерактивних експонатів та сучасного обладнання, музей сприяє збереженню та популяризації цього

традиційного ремесла. Косівська кераміка, визнана туристичним символом Гуцульщини та включена до Репрезентативного списку нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО, має значення і за межами України [6; 8].

Висновки. Гуцульщина, з її багатою історією, культурними традиціями та унікальними природними ландшафтами, має величезний потенціал для розвитку та презентації в сучасних умовах. Збереження матеріальної й духовної культури регіону, розвиток туризму, популяризація народного мистецтва та ремесел є ключовими аспектами, які потребують уваги і підтримки. Необхідно продовжувати і розширювати проведення гуцульських фестивалів, які вже зарекомендували себе як важливий засіб популяризації гуцульської культури. Фестивалі не лише об'єднують громади, але й сприяють економічному розвитку регіону через залучення туристів. Особливу увагу слід приділити патріотичній тематиці, яка відображає дух гуцулів і актуальність збереження культурної спадщини в умовах сучасних викликів.

Важливо підтримувати освітні ініціативи, серед яких Міжнародна Карпатська Школа, що об'єднує різні сфери – освіту, мистецтво, науку та громадський активізм. Ця школа сприяє співпраці між зацікавленими сторонами, популяризує народне мистецтво та традиції, а також підвищує обізнаність про екологічну стійкість і збереження довкілля. Такі проекти мають стати регулярними та отримувати підтримку як на місцевому, так і на міжнародному рівнях. Музеї відіграють важливу роль у збереженні й популяризації гуцульської культури. Вони повинні продовжувати розвивати інтерактивні методи навчання, організовувати учнівські експедиції та залучати молодь до дослідження історії та традицій регіону. Приватні музеї, як-от Музей гуцульської символіки ім. Ю. Боберського та Етнографічний музей родини Корнелюків мають отримувати додаткову підтримку для збереження унікальних експонатів і культурних об'єктів. Інноваційні музейні проекти, серед яких Музей писанкового розпису в Коломиї та парк-музей «Карпати в мініатюрі» в Яремче, повинні розвиватися й надалі, приваблюючи різноманітну аудиторію, особливо молодь. Тематичні екскурсії, організовані музеями, такими як Музей гуцульського побуту та мистецтва «У трембітаря» у Верховині, слід активно просувати як важливий елемент освітнього досвіду. На додаток до цих заходів, необхідно розробити та впровадити програми підтримки традиційних народних ремесел, які є невід'ємною частиною культурної спадщини Гуцульщини. Майстер-класи, воркшопи та виставки повинні стати регулярною практикою, залучаючи як місцевих жителів, так і туристів. В умовах глобалізації та зростаючого впливу сучасних технологій важливо забезпечити стійкий розвиток регіону, поєднуючи традиції та інновації. Це допоможе зберегти унікальну культурну спадщину Гуцульщини, сприяючи економічному та соціальному розвитку регіону, забезпечуючи привабливість і збереження національної ідентичності.

Список використаної літератури та джерел

1. В Яремчі пройшов барвистий І Гуцульський карнавал (фото, відео). 0342.ua - Сайт м. Івано-Франківська. URL: <https://www.0342.ua/news/2465934/v-arenci-projsov-barvistij-i-guculskij-karnaval-foto-video> (дата звернення: 01.04.2024).
2. Гуцульщина. Енциклопедія Сучасної України ЕСУ. URL: <https://esu.com.ua/article-25040> (дата звернення: 31.03.2024).
3. Кібич А., Кібич І. Збереження етнокультурних традицій Гуцульщини як запорука сталого розвитку краю. *Наук. зап.* 2010. № 1. С. 430–436. URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/21544/1/Kibych.pdf> (дата звернення: 01.04.2024).
4. Лаврук М. М. Гуцули Українських Карпат (етногеографічне дослідження) : монографія. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2005. 288 с. URL: <https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/гуцули-України.pdf> (дата звернення: 30.03.2024).
5. Міжнародна Карпатська Школа етнотуризму: Косів-Яремче 2018 / Є. Антонович та ін. Гуцульщина – XXI сторіччя: проблеми та перспективи збереження гірської природи та етнічної культури в гуцульському регіоні українських Карпат в умовах глобалізації. : *Матеріали наук.-практ. конф., у рамках XXV Міжнар. гуцул. фестивалю, м. Яремче, 27 лип. 2018 р. Яремче, 2019. С. 9–12.* URL: <https://er.chdtu.edu.ua/bitstream/ChSTU/1151/2/Збірник%20тез%20-%20Гуцульщина.pdf> (дата звернення: 01.04.2024).
6. На Косівщині відкрили інтерактивний музей косівської кераміки. Суспільне | Новини. URL: <https://susplne.media/102998-na-kosivshini-vidkrili-interaktivnij-muzej-kosivskoi-keramiki/> (дата звернення: 01.04.2024).
7. Паска Т. Етнопедагогічний потенціал музеїв Гуцульщини. *Зб. наук. пр. ЛІГОС.* 2021. № 2. С. 96–99. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/logos/article/view/16182/14435> (дата звернення: 01.04.2024).
8. Пограти й пройти квест: на Прикарпатті з'явився інтерактивний музей косівської кераміки. *Українформ – актуальні новини України та світу.* URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-tourism/3186429-pograti-v-igri-j-projti-kvest-na-prikarpatti-zavivsa-interaktivnij-muzej-kosivskoi-keramiki.html> (дата звернення: 01.04.2024).
9. Репета І. В. Збереження та популяризація нематеріальної культурної спадщини Івано-Франківської області. *Міжнар. наук. журн. «Інтернаука».* 2020. № 20. С. 31–34. URL: <https://r.donnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/1575/16113217076274.pdf?sequence=1&isAllowed=y#page=32> (дата звернення: 01.04.2024).

10. Стефлюк Д. П. Роль ГО Всеукраїнське товариство «Гуцульщина» в збереженні етнокультурних цінностей в умовах глобалізації. *Гуцульщина – XXI сторіччя: проблеми та перспективи збереження гірської природи та етнічної культури в гуцульському регіоні українських Карпат в умовах глобалізації*. : Матеріали наук.-практ. конф., у рамках XXV Міжнар. гуцул. фестивалю, м. Яремче, 27 лип. 2018 р. Яремче, 2018. С. 116–119. URL: <https://er.chdtu.edu.ua/bitstream/ChSTU/1151/2/Збірник%20тез%20-%20Гуцульщина.pdf> (дата звернення: 01.04.2024).

References

1. V Yaremchi proishov barvystyi I Hutsulskyi karnaval (foto, video). 0342.ua - Sait mista Ivano-Frankivska. URL: <https://www.0342.ua/news/2465934/v-aremcji-projsov-barvistij-i-guculskij-karnaval-foto-video>
2. Hutsulshchyna. Entsyklopediia Suchasnoi Ukrainy ESU. URL: <https://esu.com.ua/article-25040>
3. Kibych A., Kibych I. Zberezhennia etnokulturnykh tradytii Hutsulshchyny yak zaporuka staloho rozvytku kraiu. Naukovi zapysky. 2010. № 1. S. 430–436. URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/21544/1/Kibych.pdf> (data zvernennia: 01.04.2024).
4. Lavruk M. M. Hutsuly Ukrainy Karpats (etnoheohrafichne doslidzhennia) : monohrafiia. Lviv : Vyd. tsentr LNU im. Iv. Franka, 2005. 288 s. URL: <https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/гуцули-України.pdf> (data zvernennia: 30.03.2024).
5. Mizhnarodna Karpatska Shkola etnodyzainu: Kosiv-Yaremche 2018 / Ye. Antonovych ta in. Hutsulshchyna – XXI storichchia: problemy ta perspektyvy zberezhennia hirs'koi pryrody ta etnichnoi kultury v hutsul'skomu rehioni ukraïnskyykh Karpats v umovakh hlobalizatsii. : Materialy naukovo-prakt. konf., shcho vidbulasia u ramkakh XXV Mizhnar. hutsul. festyvaliu, m. Yaremche, 27 lyp. 2018 r. Yaremche, 2018. S. 9–12. URL: <https://er.chdtu.edu.ua/bitstream/ChSTU/1151/2/Збірник%20тез%20-%20Гуцульщина.pdf> (data zvernennia: 01.04.2024).
6. Na Kosivshchyni vidkryly interaktyvnyi muzei kosivskoi keramiki. Suspilne | Novyny. URL: <https://suspilne.media/102998-na-kosivsini-vidkrili-interaktivnij-muzej-kosivskoi-keramiki/> (data zvernennia: 01.04.2024).
7. Paska T. Etnopedahohichniy potentsial muzeiv Hutsulshchyny. Zbirnyk naukovykh prats L'OHOS. 2021. № 2. S. 96–99. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/logos/article/view/16182/14435> (data zvernennia: 01.04.2024).
8. Pohratty y proity kvest: na Prykarpatti z'avyvsia interaktyvnyi muzei kosivskoi keramiki. Ukrinform - aktualni novyny Ukrainy ta svitu. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-tourism/3186429-pograti-v-igri-j-proiti-kvest-na-prikarpatti-zavivsa-interaktivnij-muzej-kosivskoi-keramiki.html> (data zvernennia: 01.04.2024).
9. Repeta I. V. Zberezhennia ta populiaryzatsiia nematerialnoi kulturnoi spadshchyny Ivano-Frankivskoi oblasti. Mizhnarodnyi naukovy zhurnal «Internauka». 2020. № 20. S. 31–34. URL: <https://r.donnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/1575/16113217076274.pdf?sequence=1&isAllowed=y#page=32> (data zvernennia: 01.04.2024).
10. Stefliuk D. P. Rol HO Vseukrainske tovarystvo «Hutsulshchyna» v zberezhenni etnokulturnykh tsinnostei v umovakh hlobalizatsii. Hutsulshchyna – XXI storichchia: problemy ta perspektyvy zberezhennia hirs'koi pryrody ta etnichnoi kultury v hutsul'skomu rehioni ukraïnskyykh Karpats v umovakh hlobalizatsii. : Materialy naukovo-prakt. konf., shcho vidbulasia u ramkakh XXV Mizhnar. hutsul. festyvaliu, m. Yaremche, 27 lyp. 2018 r. Yaremche, 2018. S. 116–119. URL: <https://er.chdtu.edu.ua/bitstream/ChSTU/1151/2/Збірник%20тез%20-%20Гуцульщина.pdf> (data zvernennia: 01.04.2024).

UDC: 39:008

THE POTENTIAL OF HUTSUL AND ITS FORMS OF ITS PRESENTATION IN MODERN CONDITIONS

Luchinska Lilia – Applicant for the first (bachelor's) degree of higher education
Specialty 028 «Management of socio-cultural activities»,
Rivne State University of the Humanities, Rivne

Vitkalov Serhii – Doctor of cultural Studies, Professor, Department
of Cultural Studies and Museum Studies, Rivne State Humanities University, Rivne

The study analyzes the potential of the Hutsul region and the forms of its presentation in modern conditions. The relevance of the topic is due to the significant cultural, historical and natural potential of the region, which can become the basis for the development of various types of tourism and cultural events. The article explores the challenges and opportunities facing the Hutsul region and analyzes the impact of the COVID-19 pandemic and the war in Ukraine on the tourism sector. Globalization and modern technologies, on the one hand, pose a threat to the preservation of the unique ethnic culture, and on the other hand, open up new prospects for the development of the region. Particular attention is paid to educational initiatives, museum activities, and cultural festivals that contribute to the popularization of Hutsul culture and the development of the region. Interactive methods of museum activities that engage young people in the study of Hutsul traditions, as well as various forms of cultural events, such as festivals that bring together local residents and tourists, are considered. The authors analyze the role of public organizations and state institutions in preserving and developing the cultural heritage of the Hutsul region, and propose strategies to increase the region's tourist attractiveness. Particular attention is paid to the issues of economic development and sustainability of the region in the face of modern challenges.

Key words: tourism sector, cultural potential, Hutsulshchyna, COVID-19 pandemic, war in Ukraine, cultural events, museum activities, educational initiatives.

UDC: 39:008

THE POTENTIAL OF HUTSUL AND ITS FORMS OF ITS PRESENTATION IN MODERN CONDITIONS**Luchinska Lilia** – Applicant for the first (bachelor's) degree of higher education
Specialty 028 «Management of socio-cultural activities»,
Rivne State University of the Humanities, Rivne**Vitkalov Serhii** – Doctor of cultural Studies, Professor, Department
of Cultural Studies and Museum Studies, Rivne State Humanities University, Rivne

The aim of this study is to analyze the potential of Hutsulshchyna and the forms of its presentation in modern conditions. The research emphasizes the significant cultural, historical, and natural potential of the region, which can serve as a foundation for the development of various types of tourism and cultural events. The study addresses the challenges and opportunities that Hutsulshchyna faces, particularly in light of the COVID-19 pandemic and the ongoing war in Ukraine.

The results of the study highlight the impact of these transformative events on the tourism sector, including the economic consequences and changes in demand for tourism services. The research identifies key areas for development, such as educational initiatives, museum activities, and cultural festivals that promote Hutsul culture and contribute to regional development. Specific examples include the introduction of interactive museum methods, which engage the youth in learning about Hutsul traditions, and various cultural events that unite locals and tourists.

The novelty of this study lies in its comprehensive analysis of Hutsulshchyna's cultural potential within the context of current global challenges. It explores the dual impact of globalization and modern technology on the preservation and development of the region's unique ethnic culture. This research also introduces new strategies for leveraging cultural heritage to enhance regional tourism and economic stability.

The research methodology involves a multidisciplinary approach, combining ethnographic studies, economic analysis, and cultural assessments. The study uses both qualitative and quantitative data to provide a thorough understanding of the current state and potential growth areas for Hutsulshchyna's tourism and cultural sectors. This includes case studies of successful initiatives and an examination of the role of community organizations and government institutions.

The practical significance of this study is in its recommendations for improving the presentation and utilization of Hutsulshchyna's cultural potential. By suggesting concrete strategies for enhancing tourism infrastructure, promoting traditional crafts, and implementing effective marketing techniques, the research provides a roadmap for stakeholders to follow. These recommendations aim to preserve the unique cultural heritage of Hutsulshchyna while fostering economic development and increasing the region's attractiveness to both tourists and investors.

Key words: tourism sector, cultural potential, Hutsulshchyna, COVID-19 pandemic, war in Ukraine, cultural events, museum activities, educational initiatives.

Надійшла до редакції 23.06.2024 р.

УДК 379.8

ІВЕНТ-ТУРИЗМ : ОСНОВНІ ПЕРЕВАГИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПРОМОЦІЇ**Роксолана Дьяченко** – кандидат мистецтвознавства, доцент,
Київський столичний університет ім. Б. Грінченка, Київ
<http://orcid.org/0000-0002-8177-2357>
<https://doi.org/10.35619/ucpmk.vi49.921>
r.diachenko@kubg.edu.ua;**Людмила Кононенко** – кандидат історичних наук,
заслужений працівник культури України,
Київський столичний університет ім. Б. Грінченка, Київ
<http://orcid.org/0000-0001-5277-8269>
l.kononenko@kubg.edu.ua

Досліджуються основні переваги івент-туризму на прикладі музичних фестивалів із проєкцією на перспективи його промоції, серед яких: медіавплив як на внутрішньодержавному, так міжнародному рівнях; брендинг території; різні типи квитків, адаптовані до потреб конкретного туриста (одноденний квиток, два/три дні, VIP абонемент тощо); пропозиції різноманітних заходів у межах події; власний мерчандайзинг (сувенірна продукція, футболки, сумки, блокноти тощо); пропозиції з розміщення туристів; створення робочих місць за рахунок надання супутніх послуг тощо.

Ключові слова: туризм, івент-туризм, подія, фестиваль, промоція, територія.

Постановка проблеми. Останніми роками, перенаситившись пляжним відпочинком, особливо за програмою «все включено», яка почасти не залишає вибору щодо наповнення вільного часу, більшість туристів починають звертати увагу на послуги з відпочинку в межах подієвого, фестивального, культурного туризму. Цей різновид туризму ще отримав назву івент-туризм – від латинського слова *eventus* (подія, випадок) та від *eveniō* (відбуватися, виходити).

З іншого, більш об'єктивного боку, поява нових видів туристичних послуг продиктована суто фінансовими потребами з диверсифікації економіки, можливістю залучити більше туристів і збільшити